

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【四季泰雅語】 高中學生組 編號 1 號

gaga na ptasan

qbaqun ta maki te 108 kawas 9 byaling 14 ryax ga, wal pchotan yaba
utux kayal qa tninun na yaki Lawa la. 97 kawas kni'an nya babaw
cinbwanan qani. hiya si say maha hminas pucing ptasan rqenas maki cqa
glux ta ita Tayal qani. Ingisan ta calay usa nya qalang 'tuxan. ana wal mskiy
kya tninun nya ga, iyat ta kngyun calay yaki Lawa qani.

skahul ta tninun nya qani mwah lmnglung cikay son maha patas rqenas
qani. nanu calay imi nya mwah matas rqenas? ro hmcwa cwa ini ktaliy
mwani cquliq mwah maha cqani matas rqenas naha la?

qbaqun ta matas patas qani ga, cikay kmgal rqenas. kruma ga memaw
mstmah mqelis qa rqenas naha. ana naha qbaqun baq maha kya ga, hmcwa
cwa naha syanan calay inlungan qutux yaw qani? cyunga hiya ga, gaga na
ptasan qani, ini calay hmti mtiyaw. nanu si ga baq su calay mqyanux lga,
mica qa swalan su naha mwah smi patas la.

laqi mlikuy hiya ga si ga maki pntyawan su lga, musa su baqun miq
patas la. ana ga, nanu qa cpngan naha uwah naha smwan miq patas qani?
kura llaqi mlikuy hiya ga, si ga tehok mpux magan ini ga mpux tuyu kawas
ro si ga maki qutux ini kngungu na inlungan, wal su thoyay mgaga ini ga

wal su magal qutux tunux biyok lga, ana su naha ptasan la. ptasan naha kya
qru ro qabay. mtmaq kya llaqi knerin uyi, siki tehok mpux saying ini ga
mpux tyugan qa kawas nya, baq calay tminun ro simpuyut qutux muyax lga,
ptasan naha qa rqenas nya la. llaqi knerin hiya ga, ptasan naha kya qru ro
kahul lingay na prahum musa tehok kya iyik na saying papak.

maki qalang Tayal cyunga ga, ima qa puqing calay mwah mlahang
gaga na matas qani? maki nanaq qutux yaki pklahang gaga na matas qani.
iyat ana su n'ima baq matas rqenas cquliq.

son ta cqani ktayux son maha gaga matas qani ga, tyaba calay imi nya
maki qalang na Tayal. giwan maki qutux ini kngungu na inlungan, ro skahul
ta pnatas qani ga baqun ta maha cquliq qani ga gglux ta ini ga paris qa
cquliq qani. maha cqani ga mica ini mn'uqu kmot cquliq la. trang mwah
miyup qalang qa paris ga, kahul pnatas qani thuyay msqun ro squtux
inlungan, mica qa thyayun naha hmtuy ro cmyuk kinnyupan na paris. ro
qutux loyi ga, ana magal bes ro musa baq mqyanux nanaq la. mnanaq loyi
ga skahul naha patas qani mwah cmpung maha musa su thuyay mhkangi
ryaniq na "hongu utux", ro tehok su kya qalang na 'tuxan.

紋面文化

108 年 9 月 14 日時，泰雅族文面國寶柯菊蘭阿嬤，因病辭世，享年 97 歲，她是泰雅族中碩果僅存的文面國寶。

文面是件很嚴謹的事，必須具有相當的才能之後才被允許在臉上文面。對於男孩子而言，年齡大約在 15、16 歲時，有出草經驗或者是獵捕了一頭山豬之後，才有資格被文面。男生會在額頭中央紋一直豎的圖形，下巴中央也紋一直豎。女孩子大約在 12 或 13 歲，有了精湛的織布技藝、會打理家務等，才會被文面。紋路大致是在額頭中央紋一直豎的圖形，和以嘴唇四周為起點、沿著臉頰兩邊往上彎到耳際為止。

早期在部落中，有一個婦女專門在替人進行文面的工作，並不是任何一個人都有能力來擔任文面師。

由此得知，文面文化象徵著一種族群的標記。當敵人入侵時，混亂中可藉由文面成為辨別的標記。另一方面，是成年的標記，代表已經具備有組成家庭的條件。文面的標記也會成為死後能否通過彩虹橋、並且走向西方極樂世界的最重要依據。